

parte de la *posa*, donde ai una losa grande --- drecho debaixo la *posa* ---» (llegit a Casa la vila de Plan, 1965).

Posella com a genèric en diversos termes de l'Alt Pallars (*La pozèla del Racó*, *La p. de la Salve*, Caregue, *Es puzèzes del Vedat Espot*, *La p. de Monrepòs*, 5 collet a la carena de St. Romà de Tavèrnoles, i altres noms semblants a Borén, Berrós, Rodés d'Assua), o bé més petrificat com a topònim: a *Posella-Plana*, Montenartó; i el fet de trobar-lo a l'Alta Vall d'Àneu amb evolució fonètica pre-catalana (-*ELLA* > -*iérra*: *Puziérra Solana* i *Puziérra Ubaga*, a Son, 1964), ens en mostra la gran antiguitat. De tota manera aquest mot diminutiu no ha estat exclusiu del Pallars, car també tenim, per exemple, *Coll-ses-poselles*, pas de muntanya en el terme de Besora de Ripollès (1953).

El primitiu *posa*, amb aquest sentit, s'ha conservat menys com apèl·latiu, però de tota manera trobem *La pòza dels Moros* a Caregue, *Planells de Posa* a Son, i, ja en aiguavessos andorranos, *La Font de la pòza* damunt d'Aós. Deu tenir aquest significat en un doc. vigatà de 1253, on figura després de «possis super predicto seti facere anban, ab una cantera, in aliam versus circium ---» ((CaCandi, *MiscHiCat.* II, 367, més context a ENVA). Dono una llista de NLL de tot el Nord del Princ., on figura *posa* en aquest sentit (*Coll de Poses* etc.), en BDC xxiii, 304b; és notable per la seva fonètica arcaica el nom de *La Pava* important despoblant muntanyenc damunt Argelers, que com demostrà Alart, figura sovint en docs. de c. al S. XII en la forma *Pausa*, i per tant resulta d'una caiguda prematura (per ultracorrecció) de la -s-, quan encara en el Ross. no s'havia simplificat el diftong au: i així *Paua* ha acabat per passar-hi a *Pába*.

Arà bé aquesta concreció topogràfica es retroba en els Alps i a l'alta muntanya gallega: *posa*, *pausa*, 35 *pósol(a)*, *posla*, a Roveredo, i a les Valls Calanca, Mesolcina i Bregaglia (definites «Ruheplatz, Wiese» etc.) i, més esparsos, un *Pausa* a la Lumnezia, un *Crap la Posa* en el Sursès i un *Plan da la Posa* a la Baixa Engadina. També hi ha esporàdicament un postverbal masculí a la manera del basc *pausu*: l'enorme massís de *Posets* entre Benasc i Gistau (de vasta capçada planera), *Sospòdos* a la Vall d'Aran (amb la dissimilació de -s-z- en -s-d- pròpia de l'aranès) i fins potser un *pos* en els Grisons (que allà podria ser un femení plural). 40 Es parlà ja de tot això en *Top. Hesp.* (article de 1943), II, 169-9, i en Kübler, *Örlichkeitsnamen des Kantons Graubünden*, 157. Altrament això resta viu com a apèl·latiu, almenys a la Val-Anzasca, *pósa* «luogo di fermarsi e riposarsi in montagna; momento di riposo» 50 (*ARom.* XIII, 180); i en el Bierzo galleg, *pousa* «trecho, distancia» (GaRey, *Vocab. del B.*, p. 26, una mica desviat semànticament o mal definit).

Posella, per comparació amb el sentit toponímic també ha pres a tota la zona pirinenca, des del Pallars 55 fins a Cerdanya i Organyà, el sentit de 'prestatge' o 'lleixa, relleix en una paret per posar-hi objectes': no consta que s'usi a d'altres comarques car Verdaguer devia apendre-ho en els Pirineus, i la dada de «Tarragona» (*DAG.*) deu ser de Toda, que anotava mots 60

de tot el Princ. *Posell* 'bocí gros de teia per fer llum' Capcir (Els Angles, 1960), Conflent (*AlcM*), potser partint dels trossos de fusta altrament usats per a presatges.

Posat, -*ada*, participi i adjectiu en tots els matisos de *posa* [*posadament*, Lacav.]. *Olives pozàdes* les distingeixen en el Maestrat oposant-les a les *o. trenca-des*: a aquestes, picades amb una pedra, les assaboreixen amb sajolida (*saborija*), mentre que a aquelles ho fan amb timó verd o bord *posant-les*, i deixant-les *reposar*, en aigua, perquè es facin «dolces» més aviat (Canet lo Roig, 1961).

Posat que 'per bé que, encara que', loc. conjuntiva, de la qual tractaren ja llargament Fabra (gramàtiques de 1912, 1918 etc.) i en *Converses Filol.* i en la monografia sobre *La coordinació i la subordinació* en documents dels Ss. XIV-XV i APar (en *Sint. cat. segons BMeige*), citant-ne molts exemples en escr. clàssics d'aquells segles (veg-ne allà i en el *Dag.*, § 1 i en *AlcM* I, § 2), i ja la llegim en un doc. mall. de 1376 (*BSAL* II, 51). «*Posat* que fos pobre ---», «*posat* que bonament no puschés hom discernir de la altra part ---», *Decam.* IV, § 3, 247.13; VII, § 5, 302.9f. (trad. «avvegna che povero fosse», «ancora che assai male discernere ---»).

Una variant més plena, *posat cas que*, és freqüent en JoMartorell: «puix Déu nos ha feta gràcia que havem --- presa aquesta ciutat, ací-ns porem fer forts, car *posat ca(r)s* los enemics nos vinguessen al dessús, destapant les cèquies e l'aygua vaja solta per los camps, no és home en lo món hi puga entrar ---» (Ag. II, 253.15). V.-ne també testimonis occitans en *PSW* VI, 157, §§ 17-19.

Aquest significat, junt amb el matís de 'suposat que', 'admès que', són els únics catalans, no l'ús en el sentit de 'puix que, ja que', que és un calc del cast. *puesto que*, inacceptable en la nostra llengua, per més que hi hagi caigut algun bon escriptor (un d'una ploma il·lustre, p. ex. en «La Publicitat», 2-IX-1930). Després dels treballs de Fabra es reprengué l'ús correcte de *posat que* en bon català literari, i el trobem en excel·lents escriptors dels anys 20, 30 i següents: «en els meus assaigs el mèrit menys discutible —*posat que* n hi hagi algun que no ho sigui— és la immediatesa, la ingenuïtat ---», carta de Carles Soldevila a Coromines 28-v-1926.

Posat subst. m. [Lab. 1840: «lo ayre de la cara y modo de anar: corporis habitus; continente», «quin *posat* té aquest xicot» (*DAG.*); «els carrers tenien *posat* de festa», Massó i Torrents (*Croquis Pirin.*, 35); «educat a l'escola d'enginyers de la Cort, entre els castellans --- li havien fet concebre un gran despreci de lo propi y una fonda admiració a tot lo estrany --- aqueix menyspreu --- el creia de tan bon tò com les tres o quatre llengües vives que parlava, els modos desembarassats y elegants, el *posat* greu y la veu apagada y sens matisos amb què 's produïa ---», JnRoselló (*Manyoc fr. mall.*, 170.18). Tort., BDC III, 106. «El teu *posat*, la teva fesomia / i aquella bonhomia / del teu consell segur / --- / una estulta marmo-